

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam. 297. szám.

Előfizetési árak:

Évi	12	frt.
Félévi	6	frt.
Hegyedévi	3	frt.
Egy hóra	1	frt.

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

szombat- és ünnepnapok kivételével.

Péntek, december 30.

Megtorlás.

Nagybecskerek, december 30.

L. L. A nemzeti kaszinó némely urai új jelszót találtak fel, melylyel az ő feudális elvdühükben a liberálisizmus testén akarnak sebet ejteni. Ez a jelszó a „fegyveres megtorlás“ és e jelszóval báró Bánffy miniszterelnököt az egész világ előtt stigmatizálni és elégtételadásra képtelennek bélyegezni akarták. E jelszó szerint báró Bánffy csak a megverekedésre kellett volna kihívni, nem pedig párbajra és a megtorlás kifejezett céljának átalán azt tartják, hogy a fegyveres elintézés után sem lehet az illetőt rehabilitálni tekinteni. Mintha bizony báró Bánffynak szüksége lenne rá, hogy rehabilitálja, mintha az ő férfibecsülete csorbát szenvedett, az ő cimerepajzsa bemocskolatott volna: így akarta az ellenzéki politika a dolgot rendezni ebben a lovagias ügyben. De becsületbirónak egyes ember nem tolhatja fel magát, mégha Horánszky Nándor képviselő ur is az illető, hacsak azért nem teszi ezt, hogy a saját bátorságát minden véletlenség ellen biztosítsa.

Horánszky Nándor képviselőt báró Bánffy miniszterelnök úgy megsértette, hogy a sértettnek okvetlen elégtételt kell vennie. Horánszky elküldte segédeit a miniszterelnökhöz, akik lovagias elégtételt kértek és Bánffy az elégtételadásra készen, megnevezte segédeit. A két fél segédei megállapították a párbaj részleteit; pisztoly-párbajban állapodtak meg, kétszeri golyóváltással, husz lépés távolságból. Ekkor megszakitják a tárgyalásokat, Horánszky segédei megbízójukkal értekeznek és azzal a nyilatkozattal jönnek vissza, hogy Horánszkynek a lovagias ügyet csak fegyveres megtorlásnak lehet tekintenie, mire báró Bánffy segédei a feltétlen lovagias elégtételt még egyszer felajánlották s miután az el nem fogadtatott, az ügyet báró Bánffyra nézve befejezettnak jelentették ki.

E párbajtárgyalások következményei sem politikai, sem parlamenti téren nem maradhatnak el, miután az egész szabad elvű párt azonosítja magát a miniszterelnökkel, amint a vázolt ügyben segédei lovagias tekintetben a becsületügy egész folyamán azonosították vele magukat. Báró Bánffy miniszterelnök segédeit, báró Fejérváry Gézát és Gajári Ödönt provokálták Horánszky segédei, gróf Károlyi István és Szemere Miklós.

Ezek a tények arra mutatnak, hogy a szabadelvű párt hangulatában fordulat történt; hogy a párt többé nem hajlandó az ellenzék támadásával csupán passzív ellenállást állítani szembe; a parlament méltóságát előkelő nyugalommal megmenteni; ereje tudatában hallgatásra, nyugodt és higgadt visszautasításra szorítkozni. A szabadelvű párt kilép eddigi passzivitásából és az ellenzék minden tulkapásával szemben megtorlással fog élni s nem fogja tűrni, hogy néhány botrányesináló önhittsége büntetlenül grasszálhasson a képviselőházban. A fegyveres megtorlásnak elkerült párbajban szereplő segédek becsületbeli ügye csak kezdete a szabadelvű párt ellenszegülésének a magára parancsolt passzivitás ellen. A mérték betelt, a viszonyokat élükre állították. Innen már csak egy lépést kell tenni és Magyarországot képviselőháza oly jelenetek színhelye lehet, melyek páratlanul állnak a világtör-

ténelemben és bizony-bizony meg kellene fontolni, vajjon nem lenne-e jobb ezt a házat, amely az izgatottságtól beszámíthatatlan lett, a felizgatott idegek lecsillapítása végett a további tárgyalások alól egyelőre felmenteni.

Más kivezető út e pillanatban úgy sem igen van. A törvényen kívüli állapot már réges régen elkerülhetlenné lett, mentjük meg a külföld tiszteletéből és becsüléséből Magyarország részére azt a parányi töredéket, ami még menthető és olyan szolgálatot teszünk ezzel az országnak, amely kijelöli azt a kivezető utat, amelyen még tán ép tagokkal kilábolhatunk az élére állított, teljesen tarthatatlan parlamenti helyzetből, melyért Isten s ember előtt az ellenzék terhel a felelőség.

A kereskedelmi államtitkár programbeszéde. Besztercebányáról táviratozák: Schmidt József kereskedelmi államtitkár, mint keletbeli szabadelvű párt képviselőjelöltje, tegnap délután mondott programbeszédét nagyszámu választóközönség előtt, mely mindvégig feszült figyelemmel hallgatta s gyakori tetszésnyilvánításokkal szakította meg a beszédet. Schmidt József államtitkár, a ki Szerb György, báró Radvánszky Géza országgyűlési képviselő és Mantuano dr. miniszteri titkár kíséretében jött, még holnap is itt marad, a mikor a választók bankettet rendeznek tiszteletére. A választás előreláthatóan egyhangú lesz, mert valamennyi pártfrakciót Schmidt József államtitkár mellett foglalt állást.

Bizalom a kormányban. A tegnapi nap folyamán az ország számos városában tartották gyűléseket a választópolgárok. Így: Csongrád, Szilágysomlyó, Ersekújvár, Kaposvár, Beszterce, Turóc-Szt. Márton, Békés-Csaba, Székely-Udvarhely, Eger, Debreczen és Balassa-Gyarmat városok, továbbá az okladi választókerület szabadelvű választói tartottak népes értekezleteket, a melyeken Bánffy báró miniszterelnöknek az országgyűlési szabadelvű pártnak és a kormánynak, nagy lelkesedéssel egyhangulag bizalmat szavaztak és az obstrukciót élesen elítélték.

HIREK.

Tájékoztató.

December 31. A kaszinó Szilveszter-estéje.
December 31. Kereskedő ifjak estéje.
Január 3. A t. gazdasági egyesület közgyűlése.
A villamos világítással ellátott göcsfürdő reggeli 6 órából nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig csak részére.

A jég.

Nincs talán sokak előtt kellemesebb passzió, mint télen a krisztálytisza jégen siklani — korcsolyázni.

Milyen kellemes az! Egymáshoz simulni bensőn, bizalmasan, kar-karban s így futni a végtelen, hosszú jégen, nem törődni semmivel, csak futni, repülni!

Oh a jég sok örömet nyújt! Sokszor megunja az ember a báterem tikkasztó levegőjét, a sok üres fecsegést, mely kábit s nyomasztóan hat a kedélyre, tisztább levegőt keres — s megy a jégre.

Ott egész más az élet! A friss, balzsamos lég kicsábítja a jég kedvelőt. Magánosan vagy páronként siklik az egész tömeg. Mint óriási chaosz, olyan az egész kép. Vidám kacagás, néha egy-egy siboly tölti el a levegőt, — jelentve a társaság jó kedvét vagy azon pillanatot, melyben valaki — elesett.

Oh a jég szeret tréfálni! Gyakran a legkomolyabb pillanatok hatását komikussá változtatja át. Egy komoly szó vagy vallomás, legérdekesebb részén egyszerre az orrára eshet az eldő. A hatás óriási, sokszor több mint amennyire számítani lehet. Eltekintve a bukás miatt felhangzó nevetést, hősünk zavarba jön e váratlan megoldás miatt...

Mennyi gyönyöre van a jégnek! Hasonlít a „parkett”-hez, csak hogy kellemesebb. Rajta is rendeznek ünnepélyeket, a melyek félretekintve bármely más mulattal. Alarcos menetek, tréfas jelenetek, versenyfutások és tánc, szalagrablás stb. mind a legkellemesebb gyönyört nyújtó jelensége a jégen mulató fiataloknak. De nemcsak a fiatalok, hanem azoknak öreai is „mamák” is szeretik a jéget. Mennyi titkos reménnyel viszik oda leányaik.

A hölgyek részéről ott nagyon könnyű az ismeretség. Az ismeretlen előtt, egy „jól alkalmazott” esés — az ugrik, felemeli, bemutatja magát — s aztán jön a többi.

Oh a jég jó házasságközvetítő! Legkellemesebb a korcsolyázás, mikor esik a hó!

A jég szinte sikosabbá válik, a korcsolya útját vékony sötét vonal jelzi. A jégen levő hóréteg úgy néz ki, mintha cifrábbnál cifrább vonalakkal lenne kihímézve! A sűrűn hulló hó ködéből imbolyogva zajtalanul válnak ki az alakok s tűnnek el ismét.

Olyan kellemes, bájos kép.

Mintha egy tündér bűvkörben bájos alakok vonulnának keresztül, — mintha álmaink és vágyainkat látnánk megjelenni s aztán ismét, a való sűrű ködében eltűnni!

Mindezt pedig elgondoltuk tegnap, mikor nem számítottunk a mai meleg, szeles időre, mely megfosztja az embereket attól a reménytől, hogy hamarosan korcsolyázhassanak.

— Az utolsó istentisztelet. Az év végén tartani szokott hálaadó isteni tisztelet holnap, szombaton este 6 órakor lesz a r. kath. plébánia-templomban, mely alkalommal Szabó apát-plébános mond szent beszédet.

— Református isteni tisztelet. Református templomban 6-év utolsó napján d. u. 3 órakor és új-év napján d. e. 10 órakor tartatik ünnepi isteni tisztelet.

— Adakozás egy templomra. A torontál-ereszbetlakai róm. katolikus templom részére újabbán Csávossy Ignác kir. tanácsos 10 frtot, báró Orczáné pedig 20 frtot adományoztak.

— Erzsébet-émlék. Holnapra volt kitéve Muzslyán az „Erzsébet-émlék” teleplezése, melyre nagyban készült is már a derék telepés község. Közbejött akadályok folytán azonban ezt az ünnepséget, most elhalasztották a jövő vasárnapra s holnap csak felállítják az impozáns követ.

— Br. Bánffy diszpolgársága. Mint Jászberényből jelentik, a tegnap megtartott rendkívüli közgyűlésen a jelenvolt 120 városi képviselő, óriási lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárrá választotta Bánffy Dezső báró miniszterelnököt.

— A gör. kel. főesperesi állás. A Pánios Lyubomir elhalálása folytán megüresedett gk. főesperesi állást, mint értesülünk január 12-én fogják betölteni.

— Iparhatósági megbízottak. Az iparhatósági megbízottakat folyó hó 26-án választották meg Mattanovics György városi jegyző, mint iparhatósági biztos elnöklése alatt. Megválasztottak Nagybecskerek r. t. város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság mellé: Streff János, Leth Fülöp, Laube Péter, Eck Péter, Rosival Vilmos, Bornhauser Ferenc, Morán Ferenc, Fichtel József, Prokics Gyula, Nagyvinczi Szvetozár, Kühn János, Veréb György, Cservenysanski István, Stefanovics Sándor, Schwarz János, Delfel József, Haidegger Odón, Strasser Jakab, Jonász Bertalan és Mesznik Imre. Póttagok: Lestyánszky György, Theisz József, Fanz István és Gross Ferenc. A nagybecskereki járási főszolgabíró, mint elsőfokú iparhatóság mellé megválasztottak: Klementics Ferenc, Lipovcevicsek Sándor, Jovánovics Bozaidár, Engl Adám, Szabó István, Barkaity Milán, Karabócs Nándor, Hirsch Antal, Szejártó István, Adamkó Pál, Blaszey József, Gomilkovics Leonhardt, Gyöngyösi Mihály, Havranek József, Herodek János, Weiser Adon, Novák Károly, Sindelás Béla, Armbruster József és Felsenstein Nándor. Póttagok: Kádics György, Kocsent Pál, Wálik István és Veit Antal.

— Újévi üdvözlések megváltása. A helyben építendő árvaház alapja javára „újévi üdvözlések megváltása” című adakoztak: Szabó Ferenc, apát-plébános 10 frt, Franz J. L. és neje 10 frt, Dau Gyula és neje 10 frt, Napholtz Agoston és neje 6 frt, Stagelschmidt János 5 frt, Haidegger Odón és neje 3 frt, dr. Magyar Károly és neje 3 frt, dr. Sauerwald Bálint és neje 2 frt, Kokits A. F. és neje 2 frt 50 kr., Kellner József 2 frt, Helybeli Kegyesrendi Ház 2 frt, Grünbaum Vilmos 2 frt, Andel Károly 2 frt, Sindelás Béla 2 frt, Wöhner György 2 frt, Zimmerer Antal és neje 1 frt, Berger Nándor 1 frt, Oldal Antal dr. Brájer Lajos, Hadfy Döme, Réczey Gyula 5—5 frt, Mayer Renső, dr. Kis János 3—3 frt.

— A hírlapirodalom köréből. A Panso-
ván megjelenő „Végvidék“ ezennel kétszer jele-
nik meg hetenkint, még pedig fele részben német
szöveggel.

— A vadászatok vége. Még csapnák csak egy
nap és bezáródik a fővadászati szezon, ugyanis de-
cember harmincegyediké lezárja a fővadász-
szezont s újév napjától kezdve már nem lehet,
vagy jobban mondva nem szabad olyan válogatás
nélkül pusztítani a puska elé kerülő vadat, mint
eddig.

December 31-ike az utolsó nap, amelyen
még holmi „tehénkében“ meg foglyosokkában
is kárt tehet a vadász. Az újév hajnala meg-
hozza a törvény védelmét a sokat üldözött vad-
állatok egy részének, úgy hogy egyéb se igen
marad a közönséges fajtájú vadásznak, mint a
nyul. Mert hisz fűcán, amit januárius végeig sza-
bad még löni, nem minden bokorban van. Sőt
onnan is szeret elkészíteni cigánymódra, ahol
állandó otthonnal csábítgatják; ahol etetik, gond-
ját viselik és kedveznek neki mindenképpen.

Azért vegye ki minden Nimród a részét
az utolsó órák örömeiből. Hajh, mert január
eisején hiába gunnyasatana előtte a havon a
legszebb fogolycsapat s hiába jönne rá a
hajtasban a leggyönyörűbb szarvastehén is,
(bikát már október közepe óta nem szabad
löni) bántatlanul kellene eleresztenie maga előtt.

Azért a mostani időszakra ráillik vadász-
szempontból, hogy kezdete a végnek. Mert hiszen
januárius az utolsó hónapja a nagy vadász-
szezonnak.

Januárius utolsó napjának a leáldozásával
egyszerre beáll a nagy csend; szőgre kerülnek
a gyilkos szerszámok, s ha valaki mégis
hasznukat akarná venni: csak azért teheti, hogy
a ragadozó, kártevő bostiákat irtsa vele.

A hátralévő időszak bizony jobban meg-
tanítja keztyűbe dudálni vadász-uraimékat, mint
az év többi része összevéve, a mikor farkasordító
hideg kizós mindent, embert állatot egyaránt.
A ki nem próbálta s nem ösmeri, hogy mi az,
egy olyan igazi téli napon, kivált ha szél is van,
hóban ácsorogni az erdei hajtasok alatt, vagy
akár körvadászaton járni a pusztát: annak
fogalma is alig lehet arról, hogy milyen drága
ára van a vadászszennvedély kielégítésének az év
e szakában.

— Nyilvános köszönet. A „Iskola gyer-
mek-barát“ segélyező-egylet levelesztője részére
adakoztak: Nagybecskereki Takarékpénztár 10
ft, a Torontál napilap útján egy ismeretlen
adakozó 12 frtot, a Torontáli Hitelbank gyűjtése
25 frt, a helybeli jótékony nőegylet 15 frtot,
mely adományokért leghálás köszönetét fejezi
ki az egylet elnöksége.

— A cár, mint énekes. A cár legkedve-
sebb szórakozása tudvalevőleg a zene, a melylyel
szabad idejének legnagyobb részét tölti. A cár
jó zongorajátzó s nejeiről is el lehet ezt mondani,
sőt es általánosan ismeretes is a felsőcsászári
párról. Azt azonban igen kevesen tudják, hogy
a cár, a minden oroszok cárhoja, énekes is s hogy
főképp most igen sokat foglalkozik az énekekkel.
Az udvar legutóbbi hivódjai tartózkodása
alkalmával egy udvari estélyen, melyen a legfőbb
méltóságok is jelen voltak, egyszerre csak felkel
a cár, a zongorához ül és elkezdti Massenet
kedves dalát: Mignonne viscei l'Avril. A cár
oly hévvel és bensőséggel énekelte a dalt s szép
tenor hangjának oly tiszta volt csengése, hogy
az udvar el volt ragadtatva. A cár legszívesebben
románokat énekel, mert hangja is erre a leg-
alkalmasabb.

— Beszüntetett jégördás. Mihelyt az
első hideg napok alatt befagyott a Béga, a
vendéglősök, gazdák azonnal hozzáálltak a jég-
vermek megöltéséhez. Dr. Weiterschan
József városi főorvos egészségügyi szempontból
azonban betiltotta a jégördást, mert a Béga
nem fagyott még úgy be, hogy a közepéből
lehetne jó jeget szedni, a szálán levő pedig
egészségtelen.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagy-
becskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a
következő bejelentések történtek:

Házasság: Hirt Kálmán, ev. ref. keres-
kedő (T. Vásárhely) és Szabó Lujza, ág. ev.
(Nagybecskerek).

Született: Ivanov István, gk. napszámos,
fia. — Tolveth Ottó, rk. vendéglős, leánya. —
Wagner József, rk. kovács, fia. — Steyer Nán-
dor, rk. vasuti fékező, fia. — Erdélyán György,

gk. vinciellér, leánya. — Milin Milán, gk. keres-
kedő, fia. — Kovács Pál, rk. földmives, leánya.
— Baki Anna, rk. cseléd, fia. — Csernicz Klára,
rk. cseléd, leánya. — Milenov Márko, gk. föld-
mives, két fia. — Konrad Nándor, rk. asztalos,
fia. — Papp Sándor, rk. vasuti hivatalnok, fia.
— Juhász János, rk. földmives, fia. — Nagy
Pál, rk. földmives, leánya. — Deák József, rk.
napszámos, fia. — Krumenacker Ferenc, rk.
megyei árvaszéki számvevő, fia. — Moldován
Ignác, gk. kertész, leánya. — özv. Aranyos
Simonó, fia. — Gojkor Tivadar, gk. földmives
leánya.

Meghalt: Dankulov Dragolyub, gk. 5
éves, tüdőlob. — Heller Adél, izr. 7 éves, agy-
hártyalob. — Pavlovics Andrejov Miklós, gk.
alkusz, 38 éves, tüdővész. — Grozdán Miklós,
gk. 36 éves, napszámos, tüdővész. — Zöllner
Teréz, rk. 2 hónapos, veleszületett bujakór. —
Weiterschan Erzsébet, rk. 3 hónapos, tüdőlob.
— Feistl György, rk. nyug. pályász, 68 éves,
aggkór. — Rátkai József, 53 éves rk. napsz.,
csontszu.

Irodalom.

— Uj lap Budapesten. Gáspár Imre a
kiváló publicista és szépirodalmi író új lapot
alapított „Nemzetőr“ címmel, a politika teljes
kiszáradásával. Gáspár Imre, ki régi munkása az
irodalomnak és hírlapírásnak, minden igyekezet-
vel azon lesz, hogy komoly, magas színvonalon
álló közlönyvel gyarapítsa sajtóját s a nemzet
ügyének szolgálatát tegyen egyrészt a népesség
anyagi viszonyainak hi és őszinte feltárásával,
másrészt oly irodalmi rovattal, a mely megfelelő
értéke mellett oppozíciót képezzen az irodalomban
elterjedt erkölcsi- és vallásellenes, lényegében
ugy, mint formájában nemzetellenes áramlattal.
A lap minden vasárnap jelenik meg s előfizetési
ára egész évre 5 frt.

— Magyar Lányok. Tutsek Anna kitűnően
szerkesztett képes heti lapja a felülművebb, serdül-
tebb leányoknak való. Épen annak a kornak, a
melynek a legnehezebb jó olvasmányt találni. A
legkiválóbb magyar írók a munkatársai s a fiatal
leányok örömmel, szeretettel várják minden vasár-
nap az 3 kedves újságjukat, mely minden íz-
ben nekik van írva, szerkesztve, s melyet
igazán nyugodtan adhat a szülő leánya kezébe.
— Negyedévre 1 frt 50 kr. — Ajánljuk a leg-
melegebben olvasóinknak. Az új évi számban
rendkívül érdekes és tanulságos pályázatot hirdet,
mely még kedvesebbé becsebbé teszi a lapot
a fiatal leányok előtt. — Az új negyed január
1-én kezdődik. E előfizetési pénzek küldendők a
Magyar Lányok kiadóhivatalába Budapesten,
Andrássy-ut 10. sz.

Közgazdaság.

A T. G. E. 1898-ban.

Csekonics Endre gróf, v. h. t. t. évi jelentéséből.

(Folytatás.)

A megyei lótenyésztés fejlesztése érdeké-
ben legfontosabb ténykedése volt az egyesület-
nek, hogy Béga-Szent-Györgyön egy mezőhe-
gyesi tájfajta fiók-ménteletet létesített, amely-
lyel Béga-Szent-György és vidéke jövődjé-
nyésztésének alapját megvetette. Ezen mező-
hegyesi tájfajta fiók-méntelet létesítése körül
a legnagyobb odaadással járt az egyesület kezére
gróf D' Orsay Olivér ezredes ur, a mezőhegyesi
méntelet parancsnoka, ki nemcsak a szükséges
felvilágosításokkal látta el az elnökséget, hanem
még a tenyésztésbe bejelentett lovaknak a törz-
könyvelését és azoknak párosítási előjegyzését
is személyesen vezette.

Béga-Szent-Györgyön a szükséges építke-
zések és átalakítások most vannak folyamatban,
melyre vonatkozó költségek fedezésére az elnök-
ség a lótenyésztési alaphól kamatmentes kölcsönt
adott a községnek.

Az 1899. évi fedeztetési idényben a táj-
fajta tenyésztés már kezdetét veszi. A tenyész-
tésbe ezen első évben 500 kanca vétetett fel és
pedig a szabályzatok értelmében csakis paraszt-
gazdák lovai, urasági ló egy sem.

A Béga-Szent-Györgyön létesített tájfajta
ménteletre hasonlóan az 1899. évben Török-
Becsén dhajt az egyesület egy tájfajta fiók-
ménteletet krealizál, melyre vonatkozó szükséges
előmunkálatokat az elnökség már megtette.

Ez ügyvel kapcsolatban megemlítem azt
is, hogy az állami fedező állomások beosztásá-
nál az elnökség kellő módon érvényesítette
befolyását és sikerült kieszközölnie, hogy az
állami ménnek 1899-ben 5 tel szaporíthatni fog-
nak. A lótenyésztési ügyeket illetőleg meg kell
emlékeznem a takonykórrel is, mely megyei
lótenyésztésünkre immár ólomsúlyal nehezedik.
A takonykór terjedésének meggátlása érdekében

az elnökség körlevélben kérte fel a lótenyész-
bizottmány tagjait, hogy saját hatáskörükben
hassanak oda, hogy a betegség terjedése kor-
látoztassék. Sajnos azonban, de sem a társadalmi,
sem a hatósági tevékenység nem tudott ez ideig
gátat vetni a betegség terjedésének s így hova
tovább a legszigorubb intézkedések életbe lé-
tetésére lesz szükség, hogy e veszedelem kiir-
tassék.

Azon meggyőződéstől áthatva, hogy az
okszzerűen üzött baromfi-tenyésztés főként a
kiszáradt számára határozottan a legjövö-
delmezőbb termelési ágat képezi, ennél fogva a
kiszáradt között fajbaromfi-törzseket osztottunk
ki. Tenyésztésre kiadott az egyesület az 1898.
év folyamán: 23 drb Langsham- és 17 drb
Plymouth-tyukot, 13 darab kacstát és 27 drb
libát.

A baromfi tenyésztés fejlesztésére vonat-
kozó működését képezte továbbá az egyesület
nek, hogy vasárnaponként az egész tél folyamán
vármegyénk községeiben szakelődásokat tartatott
Geiduschek Iguác nagybecskereki fajbaromfi
tenyésztővel.

Az általános állattenyésztés fellendítése
érdekében az évi október hó 3-án Nagy Kikindán
egy általános állatdíjazást rendezett az egyesület,
mely állatdíjazására főként lovak voltak nagy
számban elővezetve, a szarvasmarhák (ugy a
hazai mint a nyugoti fajták) közepes számban
voltak képviselve, sertés és juh pedig aránylag
kevés vezetett elő. Az állatdíjazás napján
délután 2 órakor egy kisebb szabású lóverseny
is rendeztetett.

Működést fejtett ki továbbá az egyesület
Nagy-Becskerek város mezőgazd. bizottsága által
rendezett tavaszi lódíjazás erkölcsi és anyagi
támogatásával, valamint a nagybecskereki őszi
lóverseny támogatásával is.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a
szocialista vezérek hamis tanáinak magyár vár-
megyénk mezei munkásai között is elhívtették,
ennél fogva az elnökség éber figyelemmel kísérte
az egyes helyeken mutatkozó munkásmozgalom
jelenségeit.

A szocialisták mozgalma általános zana-
nálása céljából egyesületünk egy memorandumot
nyújtott be a Miniszterelnök urhoz címezve az
összkormányhoz, mely memorandum megszer-
kesztéséért a főrdem Poroszkay Béla igazgató-
választmányi tag urat illeti.

Nehogy a munkásmozgalom az aratási
munkálatok lefolyását helyenkint megzavarják,
ennél fogva az elnökség az aratást megelőzőleg
tájékoztást szerzett arról, hogy mely helyeken
lehet tartani egy esetleges aratási sztrájknak a
kiütéséről s ezen szerzett tájékozásáról jelen-
tést terjesztett elő a földmivelségi miniszter
urnak, kifejtve e jelentésben azt, hogy a föld-
mivelségi miniszter ur ő nagyméltósága által
fel fogadott tartalék-munkások közül hányat fog
igényelni Torontál azon célból, hogy egy esetleg
kitört aratási sztrájkot hatásában egyeztetően
megsemmisíthessen.

Örömmel konstátálom azonban, hogy az
új munkástörvény és gazdáink óvatos és körül-
tekintő eljárása folytán aratási sztrájk nemcsak,
hogy nem jelentkezett vármegyénkben sehol, de
sőt az előző években itt ott felburjánzott munká-
mozgalmak tünetei is teljesen eloszlóban vannak.
Már most ezután az állam és társadalom kar-
dított munkásságára van szükség, hogy a jövőben
ily jelenségek ne mutatkozzanak. Az államra
háramló teendőket azon memorandumban, melyről
fentebb már említést teték, részletesen kifejtette
egyesületünk s ugyanebben az irányban akciót
fejtett ki a Gazd. Egyesületek Országos Szö-
vetsége is, a társadalmi tevékenységben pedig
a gazdasági egyesületet illeti meg a főszerep.
Egyesületünk e téren már a munka m.zejére is
lépott. Ugyanis most van folyamatban egy, az
egész vármegyére kiterjedő cseléddíjazás, melynek
sikerés keresztülvitelére a földmivelségi mi-
niszter ur ő nagyméltósága 1000 frtot bocsátott
az egyesület rendelkezésére s emellett kilátásba
helyezte, hogy még kellő számú okleveleket is
fog adományozni.

Az elnökség e célból felhívást intézett a
vármegye gazdaközösséghez, hogy a jutalmazásra
érdemes hűséges cselédeket jelentsék be az
elnökségnek. E felhívásra összesen 248 cseléd
jelentetett be. A díjazás lebonyolítása az 1899.
évben fog megtörténni.

A mezei munkásokoztály érdekében moz-
galma volt az egyesületnek azon mozgalom is,
melyt egy növényolajgyárnak torontálban
létesítése céljából indítottunk meg. Ezen moz-
galom ez ideig még nem vezetett eredményre,
de mert a temesvári növényolajgyár kelő
üzleti tőke híján immár felszámolás alatt áll,
ennél fogva abban a reményben vagyok, hogy a
szóban forgó gyár krealálásának kérdése nem
sok ideig fog nyílt kérdésként szerepelni vár-
megyánkban.

Egy cukorgyár krealálásának az eszméje is
felmerült, de hogy sikerül e ezen tervet a meg-

oldás ösvényére vezetünk, arra nézve még határozott kijelentést tennem nem lehet.

Azon intenióitól vezéreltetve, hogy az egyszerű földműves nép igényeihez mért olvasni-valóval láttassék el, az elnökség még az 1898. év elején felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszteriumhoz a Néplapnak a nép körében leendő terjesztése céljából. A földművelésügyi miniszter ur ezen a téren is helyes akcióba lépett, mert immár intészkedett a felől, hogy vármegyénk 500 mezei munkásának a címén a Néplap díjtalanul küldessék. Az 500 munkásnak a címjegyzékét az elnökség a vármegye alispánjával egyetemben állította össze.

Vármegyénk mezőgazdaságának fejlesztése érdekében a jóminőségű vetőmagvak beszerzésére is éber gondot fordított az elnökség. Így a nagybecskereki kizsardák számára 4 waggon vetőmagbuzát hozattunk Mezőhegyesről, de ezen felül más községbeli gazdák számára is közvetített az egyesület vetőmagot a különböző kultúrnövényekből, továbbá gépeket és különböző gazd. cikkeket a Magyar Mezőgazdák Szövetségétől.

A kizsardók érdekében eszközölt munkálkodását bővebben továbbá egyesületünknek, hogy a földművelésügyi miniszterium megbízásából az aliburári járásban Ilencsán Bokorov Tana szerb gazda birtokát paraszt mintagazdasággá alakítottuk át. Ezen paraszt mintagazdaság kialakításának szálai még az 1897. évbe nyúlnak vissza, a mintagazdaság beállítására azonban az 1898. év ügykörébe esik.

Ugyancsak a földművelésügyi miniszterium inteniójából Nagy-Becskerek határában levő Muzelya telepés községben is megtette az egyesület egy minta parasztgazdaság kialakítására vonatkozó előmunkálatokat, ezen minta paraszt gazdaság létesítésének végleges lebonyolítása azonban még a jövő év ügykörébe esik.

Az egyesületnek az 1898. év folyamán következő ülései voltak: január 16-án közgyűlés, március 16-án igazgató-választmányi ülés, június 5-én közgyűlés és június 26-án igazgatóválasztmányi ülés s végül még egy azübebb körű bizottsági ülés.

(Vége köv.)

Táviratok.

Országgyűlés

(A képviselőház ülése december 30-án.)

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Daniel báró kereskedelemügyi miniszter több apróbb javaslatot terjeszt be, melyek a bizottságokhoz utasítatnak. Madarász korelnök indítványozza ezután, hogy a Ház szombaton, vasárnap és hétfőn ne tartson ülést.

Miután Polónyi visszavonta abbéli indítványát, hogy a képviselők még az ünnepek alatt is ülésezzenek, a Ház elfogadta Madarász javaslatát.

E szerint tehát a legközelebbi ülés kedden lesz.

Következik a napirend, az elnökválasztás napjának kitűzése. Az első szónok

Sághi Gyula volt, ki épp oly hosszú, mint unalmas beszédben folytatta az obstrukciót.

Tüntetések a kormány mellett.

Pancsova, december 30. (Telefon jelentés.) A pancsovai szabadelpárt tegnapi délután népes értekezletet tartott, melyen a megjelentek nagy lelkesedése között a következő egyhangú határozatot hozták:

A pancsovai szabadelpárt nagygyűlése áthatva azon meggyőződéstől, hogy a kormányt az ország érdeke iránti lelkesedés ösztönzi, hogy kipróbált hazafisága erkölcsi erőt ad neki, azon már hónapok óta tartó sajnálatos küzdelemben, a melyet az országgyűlési ellenzéki pártok mindinkább fokozódó szenvedélyességgel, nagyfontosságú országos nemzeti érdekek sérelmére folytatnak, másrészt pedig bizván, hogy a kormány a törvényes rend érvényesítése elé gördített akadályokat alkotmányos felelősségének épségben tartásával, bölcseségével és céltudatos erélyével elfogja háritani, a kormányt és ennek feje iránt bizalmának

és rokonszenvének határozatilag kifejezést adván, megbizta az elnökséget, hogy ezen határozatot br. Bánffy Dezső miniszterelnök ő nagyméltóságának, nemkülönböztetve városunk orsz. képviselőjének nagym. br. Daniel Ernő keresk. miniszter urnak tudomására hozza.

A szultán születésnapja.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, a török alattvalók tegnap, mint a szultán születésnapján úgy a gör. keleti mint a zsidó templomban isteni tiszteletet tartottak, melyen igen sokan vettek részt.

Uj hazafias liga.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A hazafias liga ma gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy tekintettel a történetekre, új hazafias ligát szerveznek s nyomban el is fogadták az alapszabályokat. Az új liga elnöke Deroulédé lesz.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A városban ma elterjedt az a hír, hogy Dreyfus Alfredet e hó 4-én a fegyverek szállítására szolgáló állami gőzösre vitték. A semmitőszék eddig még nem kapta meg a titkos iratesomót. Cavaignacot hír szerint újból fogják kihallgatni.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1898. december 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Bánsági	uj	78	10.30	10.40	80	10.55	10.60
Tiszavidéki	„	78	10.50	10.60	80	10.75	10.80
Pestvidéki	„	78	10.45	10.55	80	10.7	10.75
Bácskai	„	78	10.55	10.60	80	—	—

Rozs	uj	elsőrendű	kilo		
			70-72	8.25	8.30
„	„	másodrendű	—	8.15	8.25
Árpa	„	takaromány	60-62	6.10	6.40
„	„	égetni való	62-64	6.70	7.50
„	„	sűrfőzésre való	64-66	7.70	8.50
Zab	„	—	39-41	5.70	6.05
Tengeri ó	bánsági	—	—	5.55	5.60
„	„	másnemű	—	—	—

VASUT-ÜGYEK.

14043. D/2. sz. Torontáli helyi érdekű vasutak.

H i r d e t m é n y.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy az összes polgári és katonai személy-, podgyász- és áruszállítványok szállításából eredő mindennemű illetékek az összes forgalmakban (helyi, közvetlen belföldi és külföldi forgalom) 1899. évi január hó 1-től kezdve korona értékben fognak elszámoltatni.

Különösen figyelmeztetjük a t. szállító közönséget, hogy a készpénzelevek, utánvétek és szállítási érdekvallások 1899. évi január hó 1-től kezdve a fuvarlevelekben csakis korona értékben fejezhetők ki.

Egyedül azon külföldi forgalmakban, melyekben az utánvétek osztrák értékű bankjegyekben eddig is kiutaltatottak voltak, ezekre nézve egyelőre módosítás nem történik.

Nagy-Becskerek, 1898. évi december hó

3.1 Az üzletigazgatóság.

14537. sz. 1898. Torontáli helyi érdekű vasutak.

H i r d e t m é n y.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy a vonalaink állomásaiban ki nem váltott, valamint a visszahagyott tárgyak Nagy-Becskerek-Bégapart állomásunk raktári helyiségeiben 1899. évi január hó 10-én délelőtt 9 órakor a vasuti ülésszakabályzat 70., illetve 38. §-ai értelmében nyilvánosan elárveresítetnek, mely árveréshez a venni szándékozó t. közönséget ezennel meghívjuk.

Nagy-Becskereken, 1898. december hóban.

3.1 Az üzletigazgatóság.

huzásra érvényes ujságíró sorsjegy
ára csak
1 korona.

Főnyeremény

100.000

korona ért.

5 nyeremény à 20.000 kor. stb.

Első huzás

visszavonhatatlanul
már jövő héten.

Sorsjegyeket ajánl:

Nagybecskereki takarékpénztár.
Nagybecskereki népbank r.-t.
„Torontál” kiadóhivatala.